

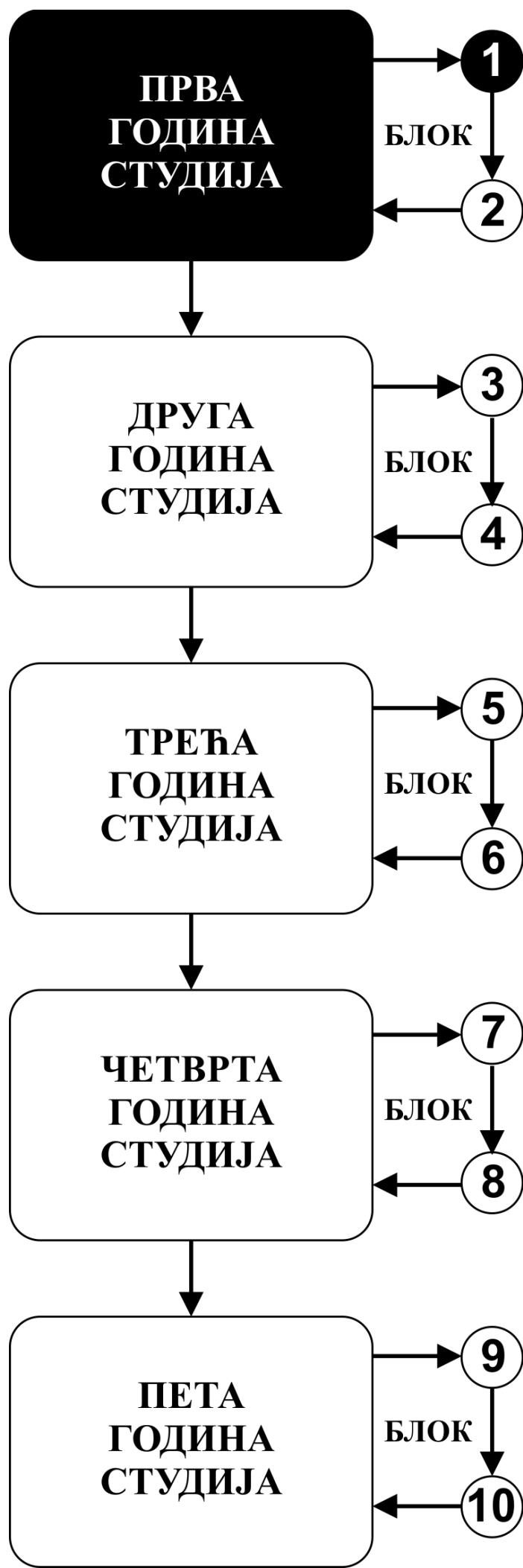
ХИСТОЛОГИЈА И ЏИТОЛОГИЈА СА ЕМБРИОЛОГИЈОМ

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СТОМАТОЛОГИЈЕ

ПРВА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2024/2025.

Предмет:

ХИСТОЛОГИЈА И ЦИТОЛОГИЈА СА ЕМБРИОЛОГИЈОМ

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 6 часова активне наставе (4 часа предавања и 2 часа рада у малој групи).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

РБ	Име и презиме	Email адреса	званије
1.	Ирена Танасковић	irena.vuk@gmail.com	Редовни професор
2.	Зоран Милосављевић	zormil67@medf.kg.ac.rs	Редовни професор
3.	Маја Саздановић	sazdanovicm@gmail.com	Ванредни професор
4.	Немања Јовичић	nemanjajovicic.kg@gmail.com	Ванредни професор
5.	Јелена Миловановић	jelenamilovanovic205@gmail.com	Ванредни професор
6.	Марина Милетић-Ковачевић	marina84kv@gmail.com	Доцент
7.	Весна Росић	vecanesic@yahoo.com	Фацилитатор

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања	Рад у малој групи	Наставник-руководилац модула
1	Ћелија и ткива	4	4	2	Проф. др Ирена Танасковић
2	Органологија	6	4	2	Проф. др Зоран Милосављевић
3	Ембриологија и орална хистологија	5	4	2	Проф. др Немања Јовичић
					$\Sigma 60+30=90$

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Завршна оцена формира се на основу броја освојених поена који се стичу на следеће начине:

ПРЕДИСПИТНЕ АКТИВНОСТИ: На овај начин студент може да стекне до 30 поена кроз редовно присуство на настави и и на писменој провери знања.

УСМЕНИ ИСПИТ: На овај начин студент може да стекне до 70 поена, одговарајући на питања из различитих области (цитологија, хистологија ткива, органологија, ембриологија, орална хистологија)

Студент има право да положе усмени испит уколико оствари преко 50% поена на предиспитним активностима.

Формирање завршне оцене		МАКСИМАЛНО ПОЕНА		
		Предиспитне активности	Усмени испит	Σ
1	Активност у току наставе	30	-	30
2	Завршни испит	-	70	70
Σ		30	70	100

Завршна оцена се формира на следећи начин:

Да би положио предмет студент мора да:

- стекне више од 50% поена предвиђених за активност у настави
- положи усмени испит, односно да има више од 50% предвиђених поена

број освојених поена	оценка
0 - 50	5
51 – 60	6
61 – 70	7
71 – 80	8
81 – 90	9
91 – 100	10

ИСПИТ

**УСМЕНИ ИСПИТ
0-70 ПОЕНА**

ОЦЕЊИВАЊЕ УСМЕНОГ ИСПИТА

На усменом испиту студент може стечи до 70 поена

ЛИТЕРАТУРА:

Модул	назив уџбеника	Аутори	издавач	библиотека
Ћелија и ткива	Општа и орална хистологија и ембриологија	Анђелковић З. и сар.	Галаксијанис, Ниш, 2022.	Има
Органологија	Општа и орална хистологија и ембриологија	Анђелковић З. и сар.	Галаксијанис, Ниш, 2022.	Има
Ембриологија и орална хистологија	Општа и орална хистологија и ембриологија	Анђелковић З. и сар.	Галаксијанис, Ниш, 2022.	Има
	Фармакотерапијски приручник за стоматологе, одабрана поглавља; друго допуњено издање	Ђурић Д. и сар.	Факултет медицинских наука Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац, 2022.	Има

Сва предавања налазе се најту **Факултета медицинских наука: www.medf.kg.ac.rs**

ПРОГРАМ:

ПРВИ МОДУЛ: ЂЕЛИЈА И ТКИВА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

ЦИТОЛОГИЈА. ЈЕДРО

предавања 4 часа	рад у малој групи 2 часа
<p>Увод у Хистологију и ембриологију. Ђелијска мембрана, транспорт кроз ђелијску мембрну, ендоцитоза, трансцитоза, егзокитоза.</p> <p>Цитологија. Цитоскелет, ђелијске органеле и инклузије.</p> <p>Једро и ђелијски циклус. Структура једра, ђелијски циклус, пролиферација и диференцијација ђелија, ђелијска смрт.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Разумети опште карактеристике структурне организације ђелије и организацију цитоплазме• Научити грађу ђелијске мемbrane и механизме транспорта• Научити елементе, структуру и улогу цитоскелета• Научити грађу и функцију ђелијских органела и инклузија• Разумети структуру нуклеуса и његових компоненти, процесе деобе и ђелијског циклуса• Разумети повезаност и интеракцију између градивних елемената ђелије <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none">• научити са презентације“Увод у хистологију и ембриологију. Цитологија“• прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанс, Ниш, 2022. п 9-36.	<p>Општа морфологија ђелије: Полиморфизам ђелије.</p> <p>Структура цитоплазме: Ендоплазматични ретикулум, Голци комплекс, митохондрија, лизозом, центриол, цитомембрана.</p> <p>Полиморфизам једра. Структура једра; хроматин, нуклеолус. Митоза, апоптоза, пикноса, кариорексија.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Упознати се са основним хистолошким техникама• Овладати микроскопирањем• Савладату морфологију основних делова ђелије

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

ЕПИТЕЛНО ТКИВО

предавања 4 час	рад у малој групи 2 час
<p>Епително ткиво. Основне одлике епителног ткива. Поларизованост епителних ђелија и специјализације плазмалеме. Базална мембрана. Интерцелуларни спојеви. Ђелијска адхезија. Класификација епитела. Покровни и жлездани епители.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Усвојити основне појмове и карактеристике епителног ткива• Научити домене епителне ђелије, специјализације ђелијске мемbrane, њихову грађу и функцију• Разумети начин формирања и структуру ђелијских веза	<p>Површни епител: Љусчаст, коцкаст, цилиндричан, псеводослојевит, дворедан – троредан Слојевити епители: Плочаст слојевит, плочасто слојевит са орожавањем, прелазни епител, жлездани епител.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Разумети изглед и карактеристике покровних епитела• Разумети изглед и карактеристике жлезданих епитела• Савладати хистологију егзокриних и ендокриних жлезда

- Савладати класификацију епителног ткива
- Научити структуру, локализацију и специфичности појединих врста епитела
- Разумети поделу, хистолошку грађу и ултраструктурне карактеристике егзокриних и ендокриних жлезда

Домаћи задатак:

- научити са презентације“ Епително ткиво“
- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанс, Ниш, 2022. п 36-52.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

ВЕЗИВНО ТКИВО, ХРСКАВИЦА, КОСТ И КРВ

предавања 4 час	рад у малој групи 2 час
<p>Везивно ткиво. Основне карактеристике везивног ткива. Ђелије везивног ткива и екстравецуларни матрикс. Ембрионална везивна ткива – мезенхим и слузно везивно ткиво.</p> <p>Адултна везивна ткива: растресито, густо, хематопојено, жуто и mrко масно ткиво.</p> <p>Хрскавично и коштано ткиво. Грађа и подела хрскавице. Хондроцити и хрскавичави матрикс. Кост: структура кортикалног и спонгиозног коштаног ткива, ламеларна и фиброзна кост. Ђелије коштаног ткива и ванђелијски матрикс.</p> <p>Крв и хематопоеза. Грађа коштане сржи. Хематопојетска микросредина. Матичне ђелије и хематопоеза. Црвена и масна коштана срж. Еритроцити, леукоцити, тромбоцити. Животни циклус ђелија крви.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознати општи план грађе везивних ткива • Научити карактеристике елемената грађе везивних ткива • Упознати врсте везивних ђелија, грађу влакана и састав основне супстанце • Савладати класификацију везивних ткива • Упознати својства ембрионалних везива • Научити врсте и хистолошка својства растреситог и густог везива • Упознати грађу и функцију масног и ретикуларног везивног ткива • Упознати врсте, улогу и локацију хрскавице у организму • Научити заједничке карактеристике као и основу грађе појединих типова хрскавице • Разумети грађу незреле и зреле кости • Научити врсте ђелија, основну морфолошку јединицу и улоге кости • Савладати хистогенезу коштаног ткива • Разумети процес ремоделовања кости • Разумети начин настанка крвних елемената 	<p>Мезенхимно ткиво: Растресито везивно ткиво, слузно везивно ткиво, тетива. Ретикуларно везивно ткиво. Масно везивно ткиво.</p> <p>Хрскавица: хијалина, еластична, фиброзна.</p> <p>Коштано ткиво: Кост брушена и декалцификована. Остеогенеза - ендезмална и енхондрална. Медуларна хематопоеза - црвена костна срж, масна костна срж. Крвни елементи: Размаз крви. Леукоцитарна формула.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознати морфологију ембрионалних везива и везива са општим својствима • Научити хистолошке карактеристике потпорних везивних ткива • Савладати морфологију уобличених крвних елемена

- Научити стадијуме развоје и ћелијске карактеристике појединих ћелија крвних лоза
- Савладати састав крви

Домаћи задатак:

- научити са презентације “ВЕЗИВНО ТКИВО“
- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 52-87.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

МИШИЋНО И НЕРВНО ТКИВО

предавања 4 часа	рад у малој групи 2 часа
<p>Мишићно ткиво. Микроскопска грађа скелетног, срчаног и глатког мишића. Структура миофибрила и миофиламената. Саркоплазматски ретикулум и Т систем. Структурна основа контракције. Неуромишићна спојница и мишићно вретено.</p> <p>Нервно ткиво. Структура неурана – морфофункционални типови, перикарион, дендрити и аксон. Синапса – грађа и типови, структурна основа неуротрансмисије. Неуроглија – типови, структурне и функционалне карактеристике. Нервна влакна и периферни нервни завршетци.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разумети основу грађе нервног ткива • Научити типове ћелија који улазе у састав ткива • Савладати цитолошке карактеристике ћелија нервног ткива • Упознати се са поделом у улогом појединих ћелијских популација • Научити врсте и грађу нервних завршетака и корпускула • Упознати хистолошку поделу мишићног ткива • Научити улогу, локацију и основну функцију појединих типова мишића • Наушити цитолошке карактеристике мишићних ћелија • Разумети начин организације мишићног ткива • Савладати типове инервације и специфичности инервације појединих типова мишићног ткива <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none"> • научити са презентације “МИШИЋНО И НЕРВНО ТКИВО“ • прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 87-107. 	<p>Мишићно ткиво: Глатко, попречно-пругасто, скелетно, срчано</p> <p>Нервно ткиво: Нервна ћелија, Нисловија, супстанца, нервна влакна, мијелински омотач. Сензитивни корпускул.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разумети хистолошке карактеристике појединих врста мишићног ткива, сличности и разлике • Упознати грађу нервне ћелије и периферног нерва • Овладати распознавањем сензитивних корпускула

ДРУГИ МОДУЛ: ОРГАНОЛОГИЈА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

ЦИРКУЛАТОРНИ И ИМУНСКИ СИСТЕМ

предавања 4 часа	рад у малој групи 2 часа
<p>Кардиоваскуларни систем: Основе структурне организације. Срце. Структура крвних судова. Еластичне и мишићне артерије, микроциркулација (артериоле, капилари, венуле). Вене. Ендотел. Лимфни васкуларни систем.</p> <p>Имунски систем. Антигени, епитопи, антитела, МХЦ комплекс. Лимфоцити и антиген-презентујуће ћелије. Примарни и секундарни лимфни органи. Тимус, слезина, лимфни чвор, непчани крајник. Лимфатично ткиво слузница (лимфатично ткиво дигестивног тракта и респираторног тракта).</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">Савладати опште карактеристике циркулаторног системаУпознати план грађе срца и крвних судоваНаучити детаље грађе зида срцаСавладати елементе грађе артеријских и венских судова и капилараНаучити хистолошке карактеристике лимфног циркулаторног системаУпознати се са основама састава и улоге имунског системаНаучити врсте ћелија и њихове цитолошке карактеристикеСавладати поделу лимфатичних органаНаучити детаље грађе лимфатичних органаРазумети улогу лимфатичних органа <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none">научити са презентације “ЦИРКУЛАТОРНИ И ИМУНСКИ СИСТЕМ“прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 118-127 и 139-152.	<p>Срце. Крвни судови: артерије еластичног и мишићног типа. Континуирани, фенестрирани и дисконтинуирани капилари.</p> <p>Лимфатични органи: Фоликулус лимфатикус солитаријус, нодус лимфатикус, тонзила палатина, слезина, тимус – хистолошка организација и цитолошка анализа.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">Разумети општи план грађе срца и крвних судоваНаучити хистолошку грађу срца и крвних судоваСавладати распознавање појединачних типова артеријских и венских судоваНаучити хистолошке карактеристике лимфатичних органаСавладати изглед лимфоцита и плазмоцитаРазумети разлике у хистолошкој грађи лимфатичних органа

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

ДИГЕСТИВНИ СИСТЕМ

предавања 4 час	рад у малој групи 2 часа
<p>Дигестивни тракт: Опште карактеристике грађе дигестивног тракта и регионалне специфичности. Једњак, желудац, танко и дебело прево. Цитолошке одлике и карактеристике епителних ћелија. Матичне ћелије и обнова епитела. Ендокрине ћелије гастроинтестиналног тракта.</p> <p>Јетра, жучни путеви, панкреас: Општа хистолошка грађа јетре. Лобулација и зонска организација. Васкуларизација јетре. Цитолошке карактеристике хепатоцита, Купферових и перисинусоидних ћелија. Портобилијарни</p>	<p>Езофагус, Кардија, фундус вентрикули, гландула гастрика проприја, пулорус Дуоденум, јејунум, Илеум. Колон, апендикс.</p> <p>Панкреас – егзокрини и ендокрини. Јетратекстурна организација, микроциркулација, жучни каналићи, хепатоцити, Купферове ћелије. Весика фелеа.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">Разумети општи план грађе дигестивне цеви и карактеристике једњака

простори и грађа жучних канала. Микроскопска грађа жучне кесе. Хистолошка организација езокриног и ендокриног дела панкреаса. Цитолошке карактеристике панкреатоцита. Грађа Лангерхансовог острвца и карактеристике инсулоцита.

Шта студент треба да зна:

- Упознати се са општим планом грађе дигестивне цеви
- Савладати хистолошке структуре једњака
- Научити детаље грађе зида желуца, дуоденума, јејунума, илеума, колона, апендикса и ректума
- Савладати типове ћелија присутне у овим органима и њихову улогу
- Упознати се са жлезама приододатим дигестивној цеви
- Научити хистолошку грађу јетре и жучне кесе
- Савладати детаље грађе езокриног и ендокриног панкреаса

Домаћи задатак:

- научити са презентације “ДИГЕСТИВНИ СИСТЕМ”
- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 163-185

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

РЕСПИРАТОРНИ И ЕНДОКРИНИ СИСТЕМ

предавање 4 час	рад у малој групи 2 час
<p>Респираторни систем: Носна шупљина и синуси. Микроскопска грађа ларинга и трахеје. Плућа: бронхопулмонарни сегменти, бронхи, бронхиоле и респираторне јединице. Цитолошке карактеристике бронхијалног епитела и алвеоларних ћелија. Структура респираторне мембрани. Плућна циркулација. Плеура.</p> <p>Ендокрини систем: Хистолошка и цитолошка организација хипофизе, епифизе, тироидне и паратироидне жлезде, надбubreжне жлезде. Дифузни ендокринисистем.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Разумети основу састава респираторног система• Савладати хистолошку грађу носне дупље, гркљана и душника• Разумети дистрибуцију појединих елемената плућног ткива• Научити детаље хистолошке грађе дисајних путева и алвеола• Разумети функцију појединих делова плућа• Савладати цитолошке карактеристике и улогу важнијих ћелија присутних у респираторном систему	<p>Епиглотис, трахеја. Плућа: бронхије, бронхиоле, алвеола.</p> <p>Ендокрине жлезде: Хипофиза, епифиза, шитаста жлезда, паратироидна жлезда, надбubreзна жлезда, ендокрини панкреас – хистолошка организација и цитолошка анализа.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Овладати општим планом грађе респираторних путева• Разумети састав алвеоле• Усвојити заједничке карактеристике грађе ендокрних жлезда• Овладати карактеристикама морфологије појединих ендокрних жлезда

- Усвојити састав ендокриног система
- Савладати детље грађе поједињих ендокриних жлезда
- Научити цитолошке карактеристике ендокриних ћелија
- Разумети интеракцију међу ендокриним органима
- Савладати основне улоге и циљна ткива поједињих хормонских продуката

Домаћи задатак:

- научити са презентације “РЕСПИРАТОРНИ И ЕНДОКРИНИ СИСТЕМ”
- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанс, Ниш, 2022. п 152-162 и 128-138.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

УРИНАРНИ И НЕРВНИ СИСТЕМ

предавање 4 час	рад у малој групи 2 час
<p>Уринарни систем: Хистолошка организација бубрега - кортекс и медула. Структура нефроне и сабирних цевчица. Јустагломерулски апарат. Васкуларизација и инервација. Изводни каналикуларни систем, уретер и мокраћна бешика. Уретра.</p> <p>Нервни систем: Основе организације нервног система. Хистолошке карактеристике церебралног и церебеларног кортекса. Хороидни плексус и цереброспинална течност. Структурне основе крвно-мождане баријере. Кичмена мождина. Периферни и аутономни нервни систем.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Упознати основу грађе уринарног система • Научити архитектонику бубрега • Савладати грађу и функцију нефроне • Разумети план грађе и функцију уринарних путева и мокраћне бешике • Усвојити основне принципе грађе нервног система • Научити ламинану структуру великог и малог мозга и кичмене мождине • Савладати грађу и функцију можданых овојница • Научити елементе грађе периферног нервног система • Схватити улогу аутономног нервног система <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none"> • научити са презентације “УРИНАРНИ И НЕРВНИ СИСТЕМ” • прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанс, Ниш, 2022. п 108-117 и 210-221. 	<p>Бубрег: Микроциркулација; Бубрежни корпускул. Гломерул; Јукстагломеруларни апарат. Уретер, мокраћна бешика.</p> <p>Нервни систем: Церебрум, церебелум, медула спиналис.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Научити лобуларну архитектонику бубrega и грађу нефrona • Савладати хистолошке карактеристике грађе зида мокраћних путева • Упознати ламинарну грађу основних елемната ЦНС-а

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

СПЕЦИЈАЛНА ЧУЛА И КОЖА

<p>предавања 4 часа</p> <p>Специјална чула: Структура чулних органа. Хистолошка организација ока и акцесорних органа. Хистолошке карактеристике спољашњег, средњег и унутрашњег ува.</p> <p>Кожа: Структура епидермиса и ћелијски типови. Цитолошке карактеристике процеса кератинизације. Дермо-епидермални спој. Дермис и хиподермис. Пилосебацеусни апарат. Знојне жлезде. Нокти</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Научити делове чула вида • Савладати хистолошку и цитолошку грађу слојева очне јабучице • Усвојити улоге и структуру акцесорних органа ока • Научити делове чула слуха и равнотеже • Савладати грађу спољашњег, средњег и унутрашњег уха • Разумети функционисање Кортијевог органа и чула равнотеже • Разумети улоге коже и њених деривата • Научити ламинарну грађу коже • Савладати цитолошке карактеристике ћелија коже • Научити типове деривата коже • Савладати грађу деривата коже • Упознати улогу и грађу дојке <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none"> • научити са презентације “СПЕЦИЈАЛНА ЧУЛА И КОЖА” • прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 186- 209. 	<p>рад у малој групи 2 час</p> <p>Око - корnea, ретина, палпебра. Уво - дуктус кохлеарис, Кортијев орган.</p> <p>Кожа: Епидерм, дерм, хиподерм; длака, лојна и знојна жлезда. Нокат; Млечна жлезда.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разумети општу грађу ока • Научити хистолошку структуру појединачних делова очне јабучице • Усвојити опште карактеристике и грађу Кортијевог органа • Савладати грађу коже, аднекса коже и млечне жлезде
---	---

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

РЕПРОДУКТИВНИ СИСТЕМ

<p>предавања 4 часа</p> <p>Мушки репродуктивни систем: Хистолошка организација тестиса. Семиниферни епител. Сертолијеве ћелије. Интерстицијум и Лејдигове ћелије. Крвно-тестисна баријера. Тубули рецти и рете тестис. Дуктули еферентес и дуктус епидидимис. Дуктус деференс. Акцесорне жлезде и хистолошке карактеристике пениса.</p> <p>Женски репродуктивни систем: Хистолошка организација јајника. Циклична матурација</p>	<p>рад у малој групи 2 часа</p> <p>Мушки репродуктивни систем: Тестис, епидидимис, дуктус деференс, весика семиналис, простата, пенис.</p> <p>Женски репродуктивни систем: Оваријум, туба утерина, утерус, вагина – хистолошка организација и цитолошка анализа.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Савладати микроморфологију делова мушког репродуктивног система
--	--

фоликула. Корпус лутеум. Хистолошка организација јајовода. Утерус: ендометријум, цикличне промене, миометријум и периметријум. Хистолошка грађа цервикса, вагине и спољашњих гениталних органа. Млечна жлезда.

Шта студент треба да зна:

- Разумети састав женског репродуктивног система
- Научити хистолошку грађу делова женског репродуктивног система
- Усвојити функционалну повезаност органа женског репродуктивног система
- Разумети састав мушких репродуктивних система
- Научити хистолошку грађу делова мушких репродуктивних система
- Научити грађу сперматозоида

Домаћи задатак:

- научити са презентације “РЕПРОДУКТИВНИ СИСТЕМ”
- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанс, Ниш, 2022. п 221-241.

- Научити детаље грађе тестиса и његових изводних канала
- Упознати се са грађом и функцијом жлезда приодатих мушком репродуктивном систему
- Савладати микроморфологију делова женског репродуктивног система
- Научити детаље грађе оваријума
- Овладати структуром репродуктивних канала жене
- Разумети цикличне промене ендометријума

ТРЕЋИ МОДУЛ: ЕМБРИОЛОГИЈА И ОРАЛНА ХИСТОЛОГИЈА

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДАНАЕСТА НЕДЕЉА):

ОПШТА ЕМБРИОЛОГИЈА

предавања 4 часа	рад у малој групи 2 часа
<p>Општа ембриологија: Оплођење, деоба оплођене јајне ћелије, морула, бластула и имплантација. Преембрионски и рани ембрионски период развића. Фетусни период развоја. Плацента и фетусне мембрane.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Усвојити периоде у развоју човака• Савладати основне процесе у току развића• Савладати гаметогенезу и фазе процеса оплођења• Научити стадијуме развоја у току преембрионалног и ембрионалног периода• Разумети процесе диференцијације и формирања важних ембрионалних структура• Научити начин формирања, грађу и функцију екстрамбрионалних структура• Разумети процесе у склопу ембрионалног и фетусног периода <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none">• научити са презентације “ЕМБРИОЛОГИЈА”• прочитати из уџбеника: Фармакотерапијски приручник за стоматологе, одабрана поглавља; друго допуњено издање.	<p>Пупчана врпца; Плацента.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none">• Савладати основе грађе пупчане врпце и постельице

- Факултет медицинских наука Универзитета
у Крагујевцу, Крагујевац, 2022. п 42-50.
- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сарп.
Општа и орална хистологија и ембриологија.
Галаксијанис, Ниш, 2022. п 242-268.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

РАЗВОЈ ГЛАВЕ, ЛИЦА, УСНЕ ДУПЉЕ И ЗУБА

предавања 4 час	рад у малој групи 2 час
<p>Фарингеални систем. Развој лица и усне дупље: Развој лица, усне и носне дупље. Развој језика и плувачних жлезда. Развој зуба, ницање и смена зуба.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> Савладати основе развоја фарингеалног система Савладати основе развоја лица и усне дупље <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none"> научити са презентације “РАЗВОЈ ГЛАВЕ, ЛИЦА, УСНЕ ДУПЉЕ И ЗУБА” прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сарп. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 268-291 	<p>Фарингеални систем. Развој лица и усне дупље. Развој зуба (глеђни орган)</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> Савладати основу развоја лица и усне дупље Научити детаље развоја зуба

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

КОСТИ ГЛАВЕ, ВИЛИЧНИ ЗГЛОБ И УСНА ДУПЉА

предавања 4 часа	предавања 4 часа
<p>Кости главе, вилични зглоб, усна дупља. Орална мукоза. Мастикаторна, засторна и специјализована мукоза. Густативна телашица. Тврдо и меко непце. Усна.</p> <p>Пљувачне жлезде. Функција пљувачке. Ацинуси и изводни канали пљувачних жлезда. Подела пљувачних жлезда. Инервација и васкуларизација.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> Савладати хистолошке структуре усне дупље Научити грађу слузнице усне дупље Савладати хистолошке карактеристике језика Научити хистолошку грађу тврдог и меког непца Научити хистолошку грађу усне Савладати хистолошке карактеристике пљувачних жлезда <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none"> научити са презентације “КОСТИ ГЛАВЕ, ВИЛИЧНИ ЗГЛОБ И УСНА ДУПЉА” 	<p>Усна, језик, папиле језика; Густативни корпускул. Пљувачне жлезде - серозна, мукозна и мешовита.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> Савладати микроскопске карактеристике основних елемената усне дупље Научити детаље грађе папила језика Научити хистолошку грађу пљувачних жлезда

- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 292-312

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

ЗУБ

предавања 4 часа	предавања 4 часа
<p>Дентинско-пулни комплекс. Предентин, примарни, секундарни и терцијерни дентин. Хистолошка организација дентина. Ђелијски елементи пулпе: одонтобласти, недиферентоване ћелије, фибробласти. Васкуларизација и инервација пулпе. Осетљивост дентина. Старосне промене дентинско-пулног комплекса. Глеђи. Физичке карактеристике глеђи. Хистолошка структура глеђи. Глеђне призме, кошуљица глеђних призмами, интерпризматична супстанца. Прираштајне линије. Глеђне ламеле, струкови и вретена. Површина глеђи. Узрасне промене глеђи.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Научити делове зуба • Савладати хистолошку грађу типова дентина • Научити хистологију дентина • Савладати хистолошку и цитолошку грађу слојева пулпе • Научити инервацију и васкуларизацију пулпе, као и осетљивост дентина • Разумети старосне промене дентинског-пулног комплекса • Савладати хистолошку структуру глеђи • Разумети узрасне промене глеђи <p>Домаћи задатак:</p> <ul style="list-style-type: none"> • научити са презентације “ЗУБ“ • прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 312-332 	<p>Дентинско-пулни комплекс. Предентин, примарни, секундарни и терцијерни дентин. Хистолошка организација дентина. Ђелијски елементи пулпе: одонтобласти, недиферентоване ћелије, фибробласти. Васкуларизација и инервација пулпе. Осетљивост дентина. Старосне промене дентинско-пулног комплекса. Глеђи. Физичке карактеристике глеђи. Хистолошка структура глеђи. Глеђне призме, кошуљица глеђних призмами, интерпризматична супстанца. Прираштајне линије. Глеђне ламеле, струкови и вретена. Површина глеђи. Узрасне промене глеђи.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Научити делове зуба • Савладати хистолошку грађу типова дентина • Научити хистологију дентина • Савладати хистолошку и цитолошку грађу слојева пулпе • Научити инервацију и васкуларизацију пулпе, као и осетљивост дентина • Разумети старосне промене дентинског-пулног комплекса • Савладати хистолошку структуру глеђи • Разумети узрасне промене глеђи

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

ПАРОДОНЦИЈУМ - ПОТПОРНИ АПАРАТ ЗУБА

предавања 4 час	предавања 4 час
<p>Пародонцијум. Ђелије периодонцијума. Васкуларизација и инервација периодонцијума. Алвеоларна кост. Гингива. Анатомске карактеристике гингиве, гингивални сулкус. Орални, сулкусни и припојни епител. Ламина проприја гингиве. Васкуларизација и инервација гингиве. Цемент. Класификација цемента. Ђелије цемента. Алвеоларна кост.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Научити делове пародонцијума 	<p>Пародонцијум. Ђелије периодонцијума. Васкуларизација и инервација периодонцијума. Алвеоларна кост. Гингива. Анатомске карактеристике гингиве, гингивални сулкус. Орални, сулкусни и припојни епител. Ламина проприја гингиве. Васкуларизација и инервација гингиве. Цемент. Класификација цемента. Ђелије цемента. Алвеоларна кост.</p> <p>Шта студент треба да зна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Научити делове пародонцијума

- Савладати хистолошке и цитолошке делове цемента
- Научити ћелије, влакна и међућелијску супстанцу периодонцијума
- Савладати васкуларизацију и инервацију периодонцијума
- Научити хистолошку грађу алвеоларне кости
- Научити грађу гингиве
- Савладати хистолошку грађу епитела гингиве

Савладати васкуларизацију и инервацију гингиве

Домаћи задатак:

- научити са презентације “ПАРОДОНЦИЈУМ“
- прочитати из уџбеника: Анђелковић З.и сар. Општа и орална хистологија и ембриологија. Галаксијанис, Ниш, 2022. п 332-346

- Савладати хистолошке и цитолошке делове цемента
- Научити ћелије, влакна и међућелијску супстанцу периодонцијума
- Савладати васкуларизацију и инервацију периодонцијума
- Научити хистолошку грађу алвеоларне кости
- Научити грађу гингиве
- Савладати хистолошку грађу епитела гингиве

Савладати васкуларизацију и инервацију гингиве

РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

ЗЕЛЕНА САЛА

**СРЕДА
11:15 - 14:30**

РАСПОРЕД ВЕЖБИ

ПАТОХИСТОЛОШКА ВЕЖБАОНИЦА 31

СРЕДА

14:45 - 16:15

I група

16:30 - 18:00

II група

[**Распоред наставе**](#)

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
1	П	Цитологија. Једро	Проф. др Ирена Танасковић
1	В	Цитологија. Једро	Проф. др Ирена Танасковић
2	П	Епително ткиво	Проф. др Ирена Танасковић
2	В	Епително ткиво	Проф. др Ирена Танасковић
3	П	Везивно ткиво. Хрскавица, кост и крв.	Проф. др Маја Саздановић
3	В	Везивно ткиво. Хрскавица, кост и крв.	Проф. др Маја Саздановић
4	П	Мишићно и нервно ткиво	Проф. др Јелена Миловановић
4	В	Мишићно и нервно ткиво	Проф. др Јелена Миловановић
5	П	Циркулаторни и имунски систем	Проф. др Немања Јовичић
5	В	Циркулаторни и имунски систем	Проф. др Немања Јовичић
6	П	Дигестивни систем	Проф. др Зоран Милосављевић
6	В	Дигестивни систем	Проф. др Зоран Милосављевић
7	П	Респираторни и ендокрини систем	Проф. др Ирена Танасковић
7	В	Респираторни и ендокрини систем	Проф. др Ирена Танасковић
8	П	Уринарни и нервни систем	Доц. др Марина Милетић-Ковачевић

недеља	тип	назив методске јединице	наставник
8	В	Уринарни и нервни систем	Доц. др Марина Милетић-Ковачевић
9	П	Специјална чула и кожа	Проф. др Немања Јовичић
9	В	Специјална чула и кожа	Проф. др Немања Јовичић
10	П	Репродуктивни систем	Проф. др Зоран Милосављевић
10	В	Репродуктивни систем	Проф. др Зоран Милосављевић
11	П	Општа ембриологија	Доц. др Марина Милетић-Ковачевић
11	В	Општа ембриологија	Доц. др Марина Милетић-Ковачевић
12	П	Развој главе, лица, усне дупље и зуба	Проф. др Немања Јовичић
12	В	Развој главе, лица, усне дупље и зуба	Проф. др Немања Јовичић
13	П	Кости главе, вилични зглоб и усна дупља	Проф. др Јелена Миловановић
13	В	Кости главе, вилични зглоб и усна дупља	Проф. др Јелена Миловановић
14	П	Зуб	Проф. др Зоран Милосављевић
14	В	Зуб	Проф. др Зоран Милосављевић
15	П	Пародонцијум – потпорни апарат зуба	Проф. др Маја Саздановић
15	В	Пародонцијум – потпорни апарат зуба	Проф. др Маја Саздановић

- План практичне наставе -

ХЕМАТОПОЕЗА И КРВ

- Размаз периферне крви

ЦИРКУЛАТОРНИ СИСТЕМ

- Артерија еластичног типа

ИМУНСКИ СИСТЕМ

- *Thymus*
- *Tonsilla palatina*
- *Nodus lymphaticus*

ДИГЕСТИВНИ СИСТЕМ

- *Fundus ventriculi*
- *Ileum*
- *Hepar*
- *Pancreas*
- *Colon*

РЕСПИРАТОРНИ СИСТЕМ

- *Trachea*
- *Pulmo*

ЕНДОКРИНИ СИСТЕМ

- *Glandula pituitaria*
- *Glandula thyroidea*

УРИНАРНИ СИСТЕМ

- *Ren*

НЕРВНИ СИСТЕМ

- *Cortex cerebri*
- *Cortex cerebelli*

ЧУЛА, КОЖА

- Кожа
- Око

МУШКИ РЕПРОДУКТИВНИ СИСТЕМ

- *Testis*
- *Penis*

ЖЕНСКИ РЕПРОДУКТИВНИ СИСТЕМ

- *Ovarium*
- *Tuba uterina*

ЕМБРИОЛОГИЈА, УСНА ДУПЉА, ЗУБ

- Зуб у развоју
- *Labia*
- *Papillae filiformes, circumvalatae*
- Зуб

- Питања за усмени испит -

ЦИТОЛОГИЈА

1. Ћелијска мемране и специјализације
2. Грађа нуклеуса (матрикс, омотач, хроматин, нуклеолус)
3. Митохондрије
4. Ендоплазмин ретикулум и рибозоми
5. Голцијев комплекс
6. Лизозоми, мултивезикуларна тела и пероксизоми
7. Центриол и центрозом
8. Цитоскелет и покретљивост ћелија
9. Микровили и стереоцилије
10. Киноцилије и флагеле
11. Ендоцитоза и егзоцитоза

ХИСТОЛОГИЈА ТКИВА

12. Опште карактеристике ткива и подела
13. Опште карактеристике епителних ткива и подела
14. Поларизација епителних ћелија, ћелијски спојеви и базална мембрана
15. Прости епителни (грађа и дистрибуција)
16. Псеудослојевити епителни (грађа и дистрибуција)
17. Епител прелазног типа (грађа и дистрибуција)
18. Слојевити епителни (грађа и дистрибуција)
19. Жлездани епителни (карактеристике, поделе и механизми скреције)
20. Опште карактеристике грађе везивних ткива и подела
21. Ембрионална везивна ткива (мезенхим и слузно ткиво)
22. Растресито везивно ткиво (ћелије и матрикс)
23. Ћелије растреситог везивног ткива (макрофаг, мастоцит, плазмоцит).
24. Густа везивна ткива (регуларна и ирегуларна)
25. Масно ткиво (унилокуларно и мултилокуларно)
26. Опште карактеристике ћелија и матрикса хрскавице
27. Хијалина хрскавица
28. Еластична и фиброзна хрскавица
29. Кост – основне карактеристике и грађа матрикса
30. Ћелије коштаног ткива
31. Директна и индиректна осификација
32. Цитолошке карактеристике хематопоезе (плурипотентне, мултипотентне и прекурсорске ћелије)
33. Еритроцит
34. Гранулоцити
35. Тромбоцити
36. Хистолошке карактеристике глатког мишића
37. Грађа скелетне мишићне ћелије
38. Грађа срчане мишићне ћелије
39. Структура неурона (тело, дендрити и аксиони)
40. Морфофункционални типови неурона
41. Неуроглија – подела и карактеристике
42. Сензитивни и моторни нервни завршетци

ОРГАНОЛОГИЈА

43. Опште карактеристике грађе кардиоваскуларног система
44. Хистолошка организација срца

45. Хистолошка организација артерија
46. Микроциркулација – артериоле, капилари, венуле
47. Хистолошка грађа вена
48. Лимфни капилари
49. Општа хистолошка организација имунског система. Лимфни фоликул
50. Тимус – грађа и целуларни састав
51. Лимфни чвор – општа хистолошка грађа и целуларни састав
52. Грађа беле пулпе слезине
53. Структурна организација црвене пулпе слезине
54. Хистолошка грађа крајника
55. Хистолошка грађа езофагуса
56. Хистолошка грађа желуца
57. Дуоденум – хистолошка грађа
58. Јејунум – хистолошка грађа
59. Илеум – хистолошка грађа
60. Хистолошка грађа дебelog црева
61. Хистолошка грађа јетре
62. Хистолошка грађа егзокриног панкреаса
63. Хистолошка грађа ендокриног панкреаса
64. Хистолошка грађа ларинкса
65. Структура трахеје – целуларни састав епитела
66. Бронхијално стабло (грађа бронхија и бронхиола – целуларни састав епитела)
67. Терминалне бронхиоле, респираторне бронхиоле, алвеоларни дуктуси и сакулуси.
68. Цитолошка организација алвеоле и респираторна баријера
69. Опште хистолошке карактеристике ендокриних жлезда
70. Грађа и целуларни састав аденохипофизе
71. Грађа неурохипофизе
72. Пинеална жлезда (ћелије и грађа)
73. Тиреоидна жлезда (ћелије и грађа)
74. Паратиреоидна жлезда (ћелије и грађа)
75. Хистолошка организација кортекса надбубрежне жлезде
76. Хистолошка организација медуле надбубрежне жлезде
77. Општа хистолошка грађа бубрега. Кортекс и медула
78. Цитолошка организација бубрежног корпуслула
79. Цитолошка организација тубуларног дела нефрана и сабирних каналића.
80. Јукстагломерулски апарат бубрега
81. Уретер – хистолошка грађа
82. Мокраћна бешика – хистолошка грађа
83. Структура уретре
84. Кичмена мождина – хистолошка грађа и ћелије
85. Хистолошка грађа и ћелије малог мозга
86. Хистолошка грађа и ћелије великог мозга
87. Утрикулус, сакулус и семициркуларни канали – хистолошка грађа и ћелије
88. Очни капак, коњунктива и сузне жлезде – хистолошка грађа и целуларни састав
89. *Cornea, sclera* – хистолошка грађа и ћелије
90. *Retina* – хистолошка грађа и ћелије
91. *Cohlea* и *Corti*-ев орган-хистолошка грађа и ћелије
92. Епидермис – хистолошка организација (кератиноцити и кератинизација)
93. Дермис и хиподермис – хистолошка организација
94. Лојне и знојне жлезде – хистолошка грађа
95. *Ovarium* – хистолошка грађа. Овогенеза и фоликулогенеза
96. Де Графов фоликул и *corpus luteum*
97. *Tuba uterina*
98. Утерус – хистолошка организација
99. Грађа ендометријума и менструациони циклус
100. Вагина – хистолошка грађа

- 101.** Тестис (семени тубул – целуларни састав и сперматогенеза)
- 102.** *Tubuli recti, rete testis, ductuli efferentes, ductus epididymidis*
- 103.** *Ductus deferens, vesica seminalis*
- 104.** Простата – хистолошка грађа
- 105.** Пенис – хистолошка грађа

ЕМБРИОЛОГИЈА

- 106.** Оплођење и зигот
- 107.** Преембрионски период равића. Деоба зигота, имплантација и формирање бластоцисте
- 108.** Гаструлација и неурулација
- 109.** Омотачи плода – хорион и амнион
- 110.** Жуманчана кеса и алантонис
- 111.** Плацента: структура, функција
- 112.** Фарингеални систем
- 113.** Развој усне дупље, малформације
- 114.** Развој зуба
- 115.** Развој лица, усне и носне дупље
- 116.** Развој језика и плувачних жлезда
- 117.** Развој зуба, ницање и смена зуба

ОРАЛНА ХИСТОЛОГИЈА

- 118.** Мастикаторна, засторна и специјализована мукоза
- 119.** Усна
- 120.** Структура језика – папиле. Густативни корпускул
- 121.** Хистолошка грађа и подела пљувачних жлезда
- 122.** Дентинско-пулпни комплекс.
- 123.** Хистолошка организација дентина.
- 124.** Хистолошка и цитолошка грађа пулпе
- 125.** Хистолошка структура глеђи
- 126.** Пародонцијум.
- 127.** Хистолошка организација гингиве.
- 128.** Хистолошка организација цемента.
- 129.** Кости главе, параназални синуси
- 130.** Вилични зглоб